

■ **Amor en temps de crisi.**

Enmig de l'extravagant rarsa dels esdeveniments (paranormals els uns, d'hecatombe econòmica els altres), triomfa l'amor dels protagonistes, assegut sobre l'efímer, bé que no tan precari com l'estabilitat laboral en temps d'una crisi que tot s'ho empassa. La Sílvia i el Toni s'adonen que són el que han viscut, un actiu que no es pot dilapidar en fantasies del que haurien pogut ser si les circumstàncies haguessin sigut unes altres. S'enfor-

teixen en tastar una situació extrema. I alhora es dóna ales a un somni: assolir la felicitat destruint allò que no agrada. Quedar-se sense res és una bona manera de començar de nou. Tot plegat s'inscriu en una trama que s'inspira en els fets del *corralito* argentí, però que apunta més genèricament a una actualitat onerosa i irritant.

■ **Inversemblances.** L'artefacte dramàtic de Jordi Casanovas (foto de dalt) funciona amb tanta fluïdesa

que només sobre el paper s'observen alguns aspectes sense gaire explicació. Perquè introdueixen el veí, que s'ha desmaiat a l'escala, a casa de la Sílvia en lloc de dur-lo a casa seva, que és al replà? Perquè ho vegi el públic, esclar, però no està dramàticament justifi-

cat. Perquè el Toni es mostra tan angoixat i exigent si viu debades al pis que la Sílvia ha heretat de l'àvia? Per posar llenya al foc de la tensió sentimental, esclar, però no és prou coherent. Perquè el Ricky no vol tornar a viatjar sota la taula i ha d'instruir la Sílvia perquè ho faci? Per poder encapçalar la manifestació al carrer i deixar sols els protagonistes, però no és del tot congruent. Perquè diferents personatges diuen "no sé" en lloc de "no ho sé"? Compte amb l'idioma,

que ja ens el maltracten prou entre uns i altres!

■ **Versemlança actoral.**

Els intèrprets, però, fan imperceptibles aquests petits lapsus gràcies a un treball d'una extrema vivor i naturalitat. La companyia Flyhard aquest cop ha

sumat als quatre membres de sempre tres membres més, sense que el conjunt se'n ressentí. És un grup compacte, que l'autor i director sap polsar per provocar sinèrgies i, sobretot, per extreure de cadascú aquella frescor que els fa extraordinàriament propers al públic. Roser Blanch i Clara Cols (a la foto de baix) segueixen excel·lent per la seva força expressiva, ben escortades per Sergio Matamala i Alicia Puertas, que entre vacil·lacions i entretalladament aboquen el relat al paroxisme.

Teatre

Francesc Massip

Créixer en el daltabaix

Es pot parlar d'economia dalt d'un escenari sense que l'espectador badalli? Es pot posar en berlina el sistema financer sense que l'obra et caigui als peus? Es pot entretenir el públic amb disputes sobre operacions borsàries? Sembla difícil, però Jordi Casanovas ho fa a *La ruïna* que inaugura temporada amb botó d'or a la Sala Villarroel.

En cinc anys (la primera obra seva que va posar en escena va ser *Gebre* el 2003), Casanovas ha consolidat un estil personalíssim de fer teatre, amb peces sempre inquietants, que empenen el recurs del misteri i de l'humor per enfilar la realitat sobre les taules amb la impecabilitat que utilitza l'entomòleg en clavar els insectes de la seva col·lecció. Peces que ell mateix du a escena amb un equip d'intèrprets compacte i extremament còmplice, cosa que li permet explorar la viabilitat dels diàlegs, l'aire que cal interposar a les rèpliques, els cops d'efecte i altres mecanismes de construcció dramàtica que flueixen sense solució de continuïtat.

Aquesta vegada el procediment cinematogràfic del *fosc*, que en altres espectacles usava per acotar seqüències, és substituït per un *continuum* escandit per la irrupció per sorpresa d'un nou personatge (o d'un truc de telèfon) que fa avançar la història a ritme trepidant i amb una volta de cargol que cada cop et colla més a la butaca.

Són personatges de l'edat dels intèrprets, immersos en els hàbits i les preocupacions reals de la generació que frega la trentena, amb treballs precaris o sense feina, amb dificultats

Casanovas ha consolidat un estil personal de fer teatre, amb peces sempre inquietants i 'La ruïna' no se n'escapa ■ MARÇAL FONT

per sentir-se a gust en un món heretat que fot fàstic, però encara amb vitalitat i ganes de viure i estímuls per canviar alguna cosa. L'espai és el pis de la parella de referència: la Sílvia, artista conceptual que no vol renunciar al seu somni de fer el que li agrada malgrat els entrebancs laborals i emocionals, i el seu company Toni, que, amb una feina precària, no les té totes i acusa la noia de defugir els problemes reals i refugiar-se en les seves cabòries. Hi ha l'amic-espatlla, amb qui la noia rivalitza en un videojoc de boxa;

¿Es pot entretenir el públic amb disputes sobre operacions borsàries? Jordi Casanovas ho fa a 'La ruïna'

la germana alcohòlica; l'esperitat veí obsedit per les vicissituds del Fons Monetari Internacional; l'esposa del veí, esbrancadora, violenta, avassalladora i tirànica; i una misteriosa mestressa de casa rica que apareix sota la taula.

Cada nova introducció d'un personatge et fa un bot al cor, particularment quan es transposen les realitats i s'empeny el relat cap a noves i insospitades expectatives. Fins i tot assistim a delirants sessions de psicodrama on certs personatges fan la seva catarsi simulant que són

uns altres i embolica que fa fort. Jordi Casanovas, amb un llençatge fresc i unes situacions carregades de tensió i sorpresa, fa una demolidora invectiva contra les perversitats del capitalisme i els seus òrgans rector: les forces econòmiques i financeres especialitzades a donar pel sac al personal. Per això la instància a la revolta amb què culmina l'obra, amb l'assalt als bancs i a les caixes usurpadors dels beneficis dels treballadors, produeix en l'espectador una sana catarsi final. Un coratjós crit d'utopia. ■